



Teatr w przestrzeni



BIBLIOTEKA PROGRAMU AKADEMII RÓWNAĆ SZANSE

Stowarzyszenie Kulturalne EURO-ART w Kępnie

Teatr w przestrzeni

Kępno 2013

Realizacja projektu: Stowarzyszenie Kulturalne EURO-ART w Kępnie

Koordinacja projektu: Agata Józefowicz i Joanna Walas

Konsultacja merytoryczna: Danuta Daszkiewicz, Sławomir Jaskulski

Autorzy: Agata Józefowicz i Joanna Walas

Współpraca: Natalia Wolko-Stempniewicz, Katarzyna Walas, Drużyna T

Projekt okładki: Marcin Chomicki

Opracowanie graficzne: Agata Józefowicz i Joanna Walas

Drukarnia: Agencja Poligraficzno-Reklamowa Kora, Kępno

Wydanie: pierwsze

Nakład: 500 sztuk

ISBN: 978-83-9377-68-0-1

Publikację wydano dzięki Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży w ramach Programu „Równać Szanse”.



Publikacja „Teatr w przestrzeni” wydana przez Stowarzyszenie Kulturalne EURO-ART w Kępnie jest dostępna na licencji Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0 PL)
<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>

Publikacja powstała przy wsparciu finansowym:
- Michała Soleckiego - Radnego Rady Powiatu Kępińskiego

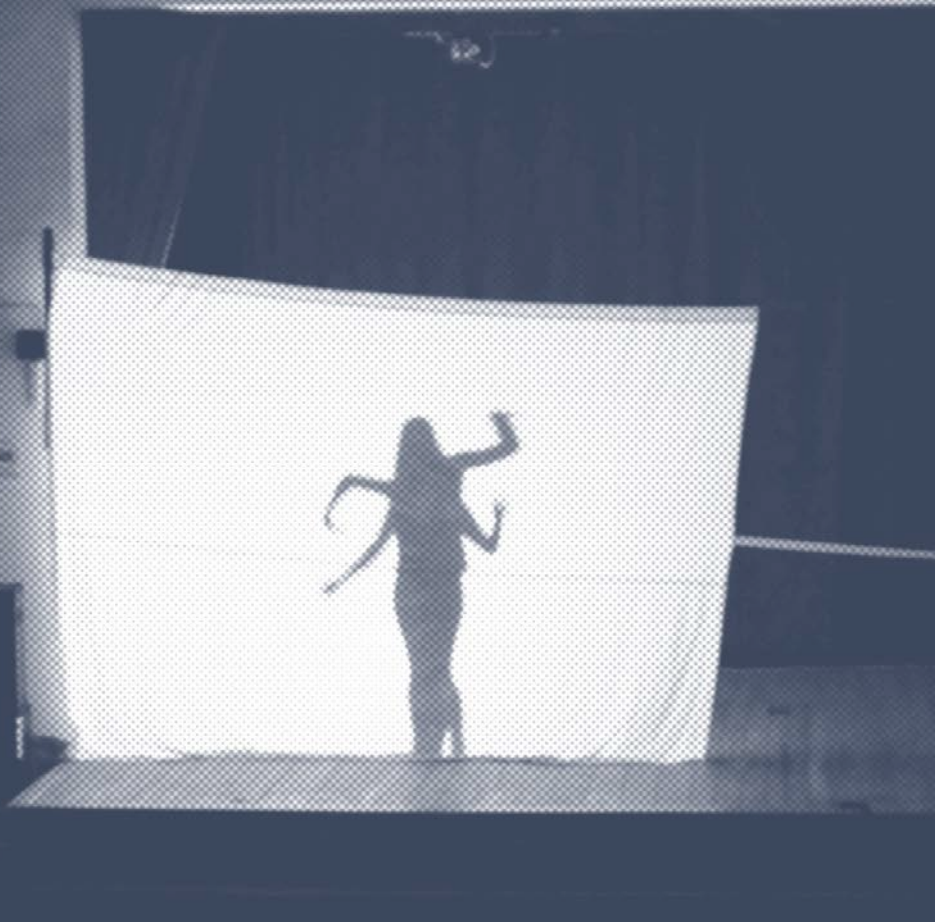
FORGOTTEN

W

POIZE

SEIZEN

spis tre- ści



Zamiast wstępu - co działo się u nas.....	6
1. Wprowadzenie.....	8
• co to jest teatr w przestrzeni.....	9
• dla kogo ta publikacja.....	12
• odwaga cywilna odwagą sceniczną - kilka słów o idei.....	13
• warunki powodzenia działań.....	13
2. Budowanie grupy.....	16
• kogo warto zaprosić do działania.....	17
• jak zintegrować grupę.....	18
• jak komunikować się w grupie.....	22
• jakie warsztaty możesz wykorzystać w budowaniu grupy.....	23
• przestrogi/pole minowe.....	24

3. Akt pierwszy - FLASH MOB.....	26
• co to jest.....	27
• czego potrzebujesz by to zrobić	28
• jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia.....	30
• co zyskają młodzi.....	32
• przestrogi/pole minowe.....	34
• przykłady/inspiracje.....	35
5. Akt drugi - HAPPENING.....	38
• co to jest.....	39
• czego potrzebujesz by to zrobić.....	40
• jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia.....	42
• co zyskają młodzi.....	43
• przestrogi/pole minowe.....	43
• przykłady/inspiracje.....	44
4. Akt trzeci - GRY TEATRALNE W PRZESTRZENI.....	46
• co to jest.....	47
• czego potrzebujesz by to zrobić.....	48
• jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia.....	52
• co zyskają młodzi.....	54
• przestrogi/pole minowe.....	54
• przykłady/inspiracje.....	56
6. Akt czwarty - MISZMASZ ARTYSTYCZNY.....	58
• co to jest.....	59
• czego potrzebujesz by to zrobić.....	60
• jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia.....	64
• co zyskają młodzi.....	66
• przestrogi/pole minowe.....	66
• przykłady/inspiracje.....	67
7. Promocja teatru w przestrzeni.....	68
• co możesz promować.....	69
• jak możesz promować.....	70
• gdzie możesz promować.....	70
• kiedy możesz promować.....	73
8. Ewaluacja.....	74
• co to jest i z jakich narzędzi możesz skorzystać.....	75
9. Załączniki.....	78



zamiast
wstępu -
co działo
się u nas

„Slow-motion na przejściu dla pieszych, przepakowywanie wielkich walizek i pospieszna zmiana garderoby na środku chodnika. Pompki przed ratuszem, śpiewy wróżącej z kuli cyganki, muzulmanka z żółtą walizką przemykająca obok dyskontu handlowego.”

.....

Te i wiele innych działań można było zobaczyć w Kępnie, w sobotę 1 grudnia, w ramach happeningu „Przeprowadzka” podsumowującego piętnastomiesięczne działania teatralne.

Stowarzyszenie Kulturalne EURO-ART działające przy Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kępnie od września 2011 r. do listopada 2012 r. realizowało projekt „Odważa cywilna odwagą sceniczną!” przeznaczony dla młodzieży z kępińskich szkół ponadgimnazjalnych.

Projekt składał się ze szkoleń z zakresu komunikacji interpersonalnej, warsztatów teatralnych, podstaw pracy aktorskiej, emisji głosu, improwizacji, warsztatów plastycznych, tanecznych, wykładów i spotkań z pasjonatami, a także z inspirujących wyjazdów m.in. na Międzynarodowy Festiwal Teatralny Malta w Poznaniu. Zajęcia były prowadzone przez ekspertów i instruktorów na co dzień pracujących z młodzieżą.

Do działań zrealizowanych w ramach projektu należały: samodzielnie zaplanowany, wyreżyserowany i zrealizowany spektakl teatralny z pokazem pantomimy i występami lokalnych zespołów muzycznych, samodzielnie przygotowana i przeprowadzona gra miejska, przygotowany i zrealizowany flash mob oraz happening w przestrzeni miejskiej, a także zakończenie projektu wraz z pokazem slajdów.

Projekt łączył wiedzę z wielu technik twórczej ekspresji. Działania realizowane były w ramach Programu „Równać szanse - Ogólnopolski Konkurs Grantowy” organizowanego przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży dzięki dotacji z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Ich celem było zwiększenie umiejętności pokonywania strachu i przełamywania własnej wstydlivosti w nowych sytuacjach.

Realizatorzy

011-

WV010-

WV0-

070-

010-

Co to jest teatr w przestrzeni

Teatr w przestrzeni to pomysł na wykorzystanie metod teatralnych podczas działań w przestrzeni publicznej. Przez przestrzeń publiczną rozumiemy zarówno rynek miejski, boisko szkolne, plac przykościelny jak i łąkę przy lesie. Niezależnie od tego ile przechodniów można w tym miejscu napotkać i jaka jest pora roku, grupa może zrealizować działania, dzięki którym sporo się o sobie dowie.



Książka ta podpowie Ci jak zaplanować wydarzenia, których osią tematyczną jest teatr w przestrzeni, tak, by młodzi ludzie:

1. Nabrali odwagi i zwiększyli wiarę we własne możliwości

- zwiększy to u nich poczucie sprawstwa, czyli przekonanie, że posiadają kontrolę nad przebiegiem i rezultatami swoich działań
- zaoowocuje to tym, że zaczną inicjować inne działania, czyli będą samodzielnie rozpoczynać i przeprowadzać podobne działania do tych, w których brali udział
- będą potrafili upubliczniać działania, które realizują

2. Zwiększyli umiejętność planowania wydarzeń

- nastawi ich to na działanie, w tym inicjatywę działania - zachęci do dalszego uczestnictwa w projektach
- da im to doświadczenie w realizacji wydarzeń kulturalnych, nabeżdżą umiejętności sprzyjające podejmowaniu i angażowaniu się w działania kulturalne
- nastawi ich na planowanie wydarzeń i zwiększy wiarę w skuteczność podejmowanych działań

Co uczestnicy w sobie odkryją:

- będą wiedzieli, jak przy pomocy metod teatralnych wyrażać siebie w przestrzeni publicznej
- będą potrafili świadomie wykorzystywać swój potencjał i umiejętności teatralne
- będą świadomi istnienia różnorodnych form wyrazu artystycznego i możliwości jakie one dają
- będą potrafili zaplanować i zorganizować wydarzenie
- będą potrafili efektownie się zaprezentować
- będą potrafili nawiązać nowe relacje społeczne z instytucjami
- będą świadomie posługiwać się głosem
- będą potrafili zbudować układ choreograficzny

Zmiany, które znajdą w uczestnikach:

- będą potrafili zapanować nad stresem
- w mniejszym stopniu będą się bali wystąpień publicznych
- będą potrafili lepiej wskazać swoje mocne i słabe strony
- będą częściej wychodzić z inicjatywą zorganizowania wydarzeń
- będą wiedzieć, z kim muszą rozmawiać, żeby coś zorganizować
- będą wiedzieć jak promować swoje działania

Posiadanie umiejętności teatralnych nie jest warunkiem koniecznym, ale dobrze, by grupa przeszła cykl zróżnicowanych warsztatów teatralnych przygotowujących do pracy w przestrzeni. Najważniejsze, żeby grupa czuła się ze sobą dobrze, wiedziała, że może na siebie liczyć i nie bała się realizować nowych pomysłów.

Jeśli jesteś osobą planującą harmonogram działań, powinieneś orientować się we współczesnych formach artystycznych i umieć wykorzystać potencjał grupy znajdując dla niej odpowiednie formy wypowiedzi artystycznej. Jeśli sam nie czujesz się na siłach, powinieneś znaleźć kogoś, kto będzie w stanie Ci doradzić.

Zwróć uwagę na to, by warsztaty teatralne, w których uczestnicy będą brali udział, były prowadzone przez pasjonatów, którym bliskie są współczesne formy teatralne (flash mob, happening, pantomima, gra teatralna w przestrzeni). Wierzymy, że właśnie takie formy są dobrym sposobem na ukierunkowanie energii młodych ludzi, kreatywne wyrażanie siebie. W najpełniejszy sposób pozwalają na wykorzystanie ich w codziennym życiu i zwiększają umiejętność pokonywania strachu i przełamywania własnej wstydlivosti w nowych sytuacjach.



Dla kogo ta publikacja

Obojętnie czy mieszkasz na wsi, w małym miasteczku czy w dużym mieście, znajdziesz tu metody pracy, które po niewielkim zmodyfikowaniu będziesz mógł wykorzystać na swoim terenie.

Możesz być:

- nauczycielem
- wychowawcą
- instruktorem
- koordynatorem projektów
- częścią grupy młodych osób, które we własnym zakresie chcą zorganizować grupę i wyjść z teatralną inicjatywą w miejscu swojego zamieszkania

Sugerowane przez nas działania sprawdzą się jako propozycja dla młodzieży w wieku 13-19 lat, ale ponieważ aktywność teatralna jest z natury rzeczy otwarta, można ją równie dobrze elastycznie wykorzystać w grupie osób starszych, a jej elementy także w grupie osób młodszych.



Odwaga cywilna odwagą sceniczną!

- kilka słów o idei

Podczas planowania działań związanych z teatrem, towarzyszyło nam hasło „Odwaga cywilna odwagą sceniczną!” mówiące o tym, że metody teatralne ze względu na swą specyfikę bardzo dobrze przekładają się na codzienne życie.

Nabycie przez uczestników umiejętności pokonywania strachu i wstydlivosti na scenie, którą mogą być zarówno deski teatru jak i otwarta przestrzeń, ma skutkować zwiększeniem pewności siebie również w codziennych sytuacjach. Według zasady, że jeśli przetestujesz jakieś nowe zachowanie w sprzyjających ci warunkach, to łatwiej poradzisz sobie ze znalezieniem rozwiązania w sytuacji stresowej.

Warunki powodzenia działań:

Warto, żebyś wziął pod uwagę kilka czynników, które mogą mieć wpływ na powodzenie działań.

- **miejsce**

Działania możesz przeprowadzać zarówno na wsi jak i w mieście, ale pamiętaj, że każde z nich ma inną specyfikę. Nie mamy na myśli tylko ukształtowania terenu, proporcji terenów zabudowanych do niezabudowanych, ale przede wszystkim prawdopodobieństwo spotkania przechodnia.

- **pora roku**

Działania możesz przeprowadzać w każdej porze roku, ale pamiętaj, że każda z nich rządzi się trochę innymi prawami. Bierz pod uwagę fakt, że większość proponowanych

przez nas działań odbywa się na wolnym powietrzu, więc wahania pogodowe będą odczuwalne. Pamiętaj, że każdą pogodę możesz wykorzystać na swoją korzyść. Wszystko zależy od pomysłu na konkretne działanie. Inspiracją do stworzenia happeningowego wydarzenia miejskiego może być zarówno śnieg i lód umożliwiające przeprowadzenie bitwy na śnieżki jak i słoneczny dzień dający możliwość zorganizowania pikniku letniego. Uważaj na okres wakacyjny - planując działania długoterminowe weź pod uwagę wyjazdy młodzieży, mogą one wpłynąć na rozbięcie planu pracy.

- **grupa**

Działania możesz przeprowadzać z każdą grupą, ale pamiętaj, że w przedsięwzięciach teatralnych ważne jest to, żeby grupa była dobrze dobrana - czyli taka, w której uczestnicy czują się bezpiecznie na tyle, by z nią działać i w ramach niej wychodzić z inicjatywą.

.....

• **Bezpieczna grupa to taka, w której:**

- nie oceniasz propozycji - to znaczy, że w ramach odpowiedzi na zadania, każde rozwiązanie jest dobre, pod warunkiem, że nie łamie przepisów prawa i nie krzywdzi innych
 - możesz wystawić się na spojrzenie, ocenę i krytykę innych
 - eksperymentujesz i sprawdzasz siebie
 - możesz zmniejszyć poczucie strachu i stresu w nowych sytuacjach
 - możesz zwiększyć pewność siebie przy wychodzeniu z inicjatywą
 - więcej informacji na temat budowania grupy - patrz str. 16
-

- **wielkość grupy**

Działania możesz przeprowadzać z grupami różnej wielkości, zarówno małą jak i dużą, ale pamiętaj, że część zaproponowanych przez nas metod wymaga jednoczesnego działania większej liczby osób. Ze względu na specyfikę działań teatralnych w przestrzeni najlepiej stwórz grupę złożoną z przynajmniej pięciu uczestników. Taka liczba umożliwia realizację zadań, które będą zauważone w otwartej przestrzeni.

W zależności od tego, na jakie działanie się zdecydujesz, maksymalna liczba uczestników może sięgać nawet kilkuset osób.

- **wiek grupy**

Działania możesz przeprowadzać z osobami w każdym wieku, bez względu na to czy są to gimnazjaliści, licealiści, czy osoby starsze, ale pamiętaj, żeby planując działania uwzględnić wiek grupy. W związku z tym bądź elastyczny wybierając tematykę, długość poszczególnych zadań i podział obowiązków.

- **posiadane umiejętności teatralne**

Działania możesz przeprowadzać z osobami nieposiadającymi umiejętności teatralnych, ale pamiętaj, żeby zwrócić uwagę na to, że konieczna jest otwartość na nowe formy wyrażania emocji i chęć robienia czegoś wspólnie.

- **prowadzący**

Działania możesz przeprowadzać korzystając z umiejętności wybranych przez siebie prowadzących, ale pamiętaj, żeby wybierając prowadzących warsztaty decydować się na autorytety w swojej dziedzinie, osoby, które mają w sobie pasję i potrafią przekazać ją młodemu.

Jak to sprawdzić? Szukaj wśród:

- osób mających doświadczenie w pracy z młodzieżą
- pasjonatów
- wykładowców
- studentów kierunków artystycznych
- instruktorów kolonii artystycznych
- aktorów pracujących w teatrach

Jeśli nie potrafisz nikogo takiego znaleźć, napisz maila:

- do najbliższej usytuowanej uczelni artystycznej z prośbą o polecenie studentów zainteresowanych pracą z młodzieżą
- do nas, na adres: stowarzyszenieeuroart@gmail.com

02

0000

Warrior

Orlando

Kogo warto zaprosić do działania

Zauważ, że są dwie możliwości powstawania grupy:

1. Pierwsza - grupa złożona jest z osób, które się znają np. ze szkoły, z podwórka, wtedy w działaniach integracyjnych powinieneś uwzględnić takie zadania, które umożliwią im spojrzenie na siebie z innej perspektywy.
2. Druga - uczestnicy się nie znają, nie mieli wcześniej ze sobą kontaktu, wtedy wśród zadań integracyjnych powinieneś wybierać te, które umożliwią pokazanie siebie na tle grupy i odnalezienie w niej swojego miejsca.



Pamiętaj, że podczas wyboru uczestników ważne jest, że:

- chcą coś zrobić razem, nie działają z przymusu
- nie muszą mieć teatralnych zdolności, wystarczy, że są otwarci na różne działania artystyczne
- nie muszą być mistrzem świata we wszystkim, ale ważne, by dawali z siebie jak najwięcej energii
- w grupie powinni znaleźć się zarówno chłopcy jak i dziewczęta
- projekt nie wymaga wysokiego statusu materialnego, każdy może się w nim odnaleźć



jak zintegrować grupę

.....

Pamiętaj, że w budowaniu każdej grupy, bardzo ważna jest integracja. To od niej zależy jak grupa będzie się ze sobą dogadywać i wspólnie działać. Planując zabawy integracyjne możesz zdecydować się na takie, które można przeprowadzić w Twojej miejscowości albo zorganizować tematyczny wyjazd integracyjny, który w nowych warunkach sprawdzi grupę i wewnątrz niej pomoże określić miejsce każdego uczestnika.

Planując zabawy integracyjne w Twojej miejscowości, pamiętaj, by rozwijały one następujące sfery:

- poznawcza - uczestnicy więcej o sobie wiedzą

Proponowane ćwiczenie:

Zbierz swoją grupę w kółku. Poproś, by każda osoba powiedziała swoje imię i podała cechę, która ją charakteryzuje najbardziej, postarała się ją zaprezentować przy pomocy mimiki, ruchu. Gra rozpoczyna się od wyjścia pierwszej osoby na środek, przedstawienia się i pokazania swojej cechy.

- emocjonalna - uczestnicy wiedzą więcej o swoich emocjach

Proponowane ćwiczenie:

Zbierz swoją grupę w kółku. Poproś, by każda osoba powiedziała swoje imię i podała jakim zwierzęciem jest w tym momencie i uzasadniła dlaczego, na zasadzie: „Jestem ..., dziś czuję się jak ..., bo ...”



- cielesna - uczestnicy są bliżej siebie ciałem

Proponowane ćwiczenie:

Maszyna - zaproponuj by pierwsza osoba rozpoczęła wymyśloną przez siebie jedną czynność, która będzie odzwierciedlać pracę maszyny i którą będzie wykonywała używając swojego ciała (np. przenoszenie czegoś z jednego punktu do drugiego, nakręcanie kół zębatych). Niech ciało tej osoby będzie wprawioną w ruch częścią maszyny. Poproś, aby powtarzała tę czynność, zapętłając ją, tak, by maszyna ciągle pracowała. Poproś kolejną osobę o dołączenie swojej zapętłonej czynności do czynności poprzedniej osoby tak, aby działania współgrały tworząc ciągły ruch maszyny. Na przykład jedna osoba pokazuje, że przekłada element z prawej strony na lewą, gdzie stoi druga osoba, która przejmuje ten element. Zaproponuj, by podobnie zrobiły wszystkie kolejne osoby, tak, by w efekcie powstała jedna spójnie pracująca maszyna stworzona przez wiele osób.



Planując wyjazdy integracyjne rozważ następujące opcje:

- wspólny biwak łączący ogniska, zabawy na świeżym powietrzu i spanie pod namiotami
- ekstremalną wycieczkę łączącą w sobie zorbing (przemieszczanie się w kuli sferycznej), zjazdy na linach, przejazdy kolejką tyrolską, paintball lub inne
- wyjazd na ścianę wspinaczkową lub do wesołego miasteczka




Jak komunikować się w grupie

Budując grupę, pamiętaj o określeniu sposobów w jaki będziecie się komunikować i przekazywać sobie informacje np. o kolejnych zadaniach lub datach spotkań. Dostosuj formy komunikowania się do grupy, z którą będziesz działać.

Możesz wykorzystać komunikację poprzez:

- portale społecznościowe (pamiętaj o określeniu osoby, która założy grupę na portalu i zaprosi do niej innych uczestników; ważne by grupa ta była niedostępna dla osób spoza uczestników)
- telefony (pamiętaj o zebraniu numerów telefonów od wszystkich uczestników)
- maile (pamiętaj o zebraniu adresów mailowych od wszystkich uczestników)





jakie warsztaty możesz wykorzystać w budowaniu grupy

.....

W budowaniu grupy mogą pomóc Ci warsztaty mające na celu zwiększenie samoświadomości i odnalezienie swojego miejsca w grupie. Warto, by zajęcia przeprowadziła osoba, której ta tematyka jest bliska.

Propozycje warsztatów:

1. **warsztat autoprezentacji**, podczas którego uczestnicy dowiadują się więcej o sobie oraz o tym, jak prezentować się przed innymi.

Proponowane ćwiczenie:

Ustaw kamerę na statywie i poproś, aby każdy z uczestników w 3 minuty zaprezentował siebie. Nagraj każde wystąpienie. Po wszystkich wystąpieniach wyświetl je na ekranie, tak by każdy uczestnik mógł zobaczyć samego siebie i innych. Wspólnie wskażcie słabe i mocne strony każdego wystąpienia.

2. **warsztat budowania grupy**, podczas którego uczestnicy budują zaufanie, dowiadują się jaką rolę pełnią w grupie i jak najbardziej efektywnie tę rolę wykorzystać.

Proponowane ćwiczenie:

Poproś uczestników by dobrali się parami i żeby jedna osoba z każdej pary zamknęła oczy. zaproponuj, by druga osoba prowadziła tą z zamkniętymi oczami po pomieszczeniu tak, aby mogła ona poznać przy pomocy rąk jak najwięcej szczegółów. Po kilku minutach następuje zmiana.

Przestrogi/pole minowe:

Podczas budowania grupy mogą Ci pokrzyżować plany:

- zachwianie proporcji płci pomiędzy uczestnikami
- zbyt duża różnica wiekowa pomiędzy uczestnikami uniemożliwiająca dopasowanie zadań do ich oczekiwań
- pojawienie się w grupie osoby, która nikogo nie zna i nie potrafi zintegrować się z pozostałymi członkami zespołu
- nieobecność jakiegoś uczestnika lub większej grupy podczas zajęć integracyjnych
- niewywiązywanie się uczestnika z podjętych obowiązków i niewyciąganie z tego konsekwencji



03.

OK!

ISSN

1100



co to jest

Flash mob (ang. dosł. błyskawiczny tłum) to pojęcie określające grupę osób, która w miejscu publicznym przez określony czas niespodziewanie wykonuje nieoczywiste czynności, których nie spodziewają się przypadkowi świadkowie. Zdarzenie zwykle trwa krótko, ale jest na tyle intensywne, że wytrąca przechodniów z codziennego rytmu i zmusza do zatrzymania i refleksji. Uczestnicy po zakończeniu działania rozpraszają się wśród przechodniów.

Możesz zorganizować flash mob po to by:

- rozbawić
- rozruszać społeczność lokalną
- wyrazić ekspresję artystyczną

Charakterystyczne elementy flash moba na które powinieneś zwrócić uwagę:

- wspólne wykonanie określonej czynności (np. układu choreograficznego) lub zastygnięcie w bezruchu
- posiadanie przez wszystkich uczestników wydarzenia takich samych atrybutów (np. książka, parasolka, walizka, bańki mydlane, poduszki)
- synchronizacja w czasie i przestrzeni

Czego potrzebujesz, by to zrobić

- **zgłoszenie zgromadzenia**

Patrz załącznik nr 1

- **pomysł**

Sprecyzuj po co chcesz zrobić to działanie. Czy chcesz poruszyć ważny dla Ciebie problem, czy tylko zaskoczyć mieszkańców w swojej miejscowości. Wymyśl temat swojego flash moba. Przemyśl jakie działanie może być odpowiednie dla tego tematu. Zastanów się czy możesz do tego działania wykorzystać jakiś przedmiot, atrybut, którym będą mogli posługiwać się wszyscy uczestnicy flash moba i który będzie ich wyróżniał z tłumu.

- **czas**

Pamiętaj, że to działanie powinna wykonywać grupa w jednym miejscu i tym samym czasie. Weź pod uwagę warunki pogodowe, które aktualnie panują. Zastanów się czy możesz je jakoś wykorzystać. Jeśli pada deszcz, możesz wykorzystać jednakowe parasole jako atrybuty, jeśli pada śnieg, możesz zorganizować bitwę na śnieżki rozpoczynając się na dane hasło.



- **grupa**

Zastanów się jak liczna ma być grupa, która będzie wykonywać to samo działanie. Pamiętaj, że im bardziej liczna grupa, tym większa szansa, że przypadkowi przechodnie dostrzegą Twojego flash moba. W zależności od terenu w jakim będziesz działać grupa powinna liczyć conajmniej 5 osób. Przemyśl, czy przed tym działaniem Twoja grupa potrzebuje przećwiczenia wybranych elementów flash moba. Jeśli flash mob ma być zaskakujący dla przechodniów, to nie możesz organizować próby otwartej dla widzów, a całość przygotowań powinna zostać utrzymana do końca w tajemnicy.

- **miejsce**

Zastanów się, które miejsce, w Twojej miejscowości będzie odpowiednie dla flash moba. Pamiętaj, że ważnym elementem tego działania jest zaskoczenie przechodniów, więc wybieraj takie miejsca, w których w określonym czasie znajdziesz ich najwięcej. Może to być zarówno rynek w sobotnie przedpołudnie, plac, na którym odbywa się festyn jak i podwórko szkoły w czasie przerwy międzylekcyjnej.

- **promocja wydarzenia**

Pamiętaj, że organizując flash moba możesz zaplanować włączenie do działań nieznaną Ci osoby. Dobrym sposobem, by poinformować je o szczegółach akcji, którą chcesz przeprowadzić są portale społecznościowe, na których możesz utworzyć wydarzenie zachęcające do przyłączenia się do działania.

W komunikacie podaj informację o:

- celu i tematyce flash moba
- dokładnym terminie (data, dzień tygodnia, dokładna godzina rozpoczęcia i zakończenia)
- instrukcjach działań dla uczestników
- charakterystyce atrybutów, jeśli są potrzebne

Pamiętaj, że flash mob polega na zaskoczeniu mieszkańców, więc żadna dodatkowa promocja nie mająca na celu włączenia kolejnych uczestników działań, jest zbędna.

Jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia

Jeśli chcesz przygotować uczestników do flash moba, możesz zaproponować im warsztaty mające na celu pobudzenie wyobraźni uczestników i tym samym otworzenie ich na improwizację. Warto aby warsztaty przeprowadził ktoś, komu bliska jest taka forma aktywności artystycznej.

Propozycje warsztatów:

1. **Warsztaty teatralno-ruchowe**, których celem jest przede wszystkim pobudzenie kreatywności umysłowej i fizycznej, pobudzenie myślenia ciałem, współdziałanie w grupie oraz improwizacja teatralna.

Proponowane ćwiczenia:

1. Możesz rozpocząć od ćwiczenia pobudzającego świadomość i plastykę ciała, takiego jak identyfikacja z oceanem, błotem, górskim potokiem, czy też improwizacji ruchowej, czyli na przykład „wszyscy chodzą w kolorze czerwonym”, „wszyscy chodzą z energią kamienia”. Ćwiczenia odpowiednio nakieruj na poszczególne elementy jak np. improwizacja samym głosem, dłońmi, stopami.

2. Możesz wprowadzić podstawy technik pantomimy klasycznej: chód pantomimiczny, zasadę kontra ruchu, czynności pantomimiczne i pobawić się z uczestnikami w kolejnej improwizacji, mającej na celu identyfikację z przestrzenią. Możesz zaproponować zadania wcielenia się w wybraną przez siebie postać, dobranie dla swojej postaci charakterystycznych ruchów, gestów i spotkanie wszystkich postaci w wybranej przestrzeni scenicznej, np. kino, dworzec kolejowy, pojawianie się kolejnych osób w wybranej przestrzeni i improwizację ruchową bądź słowną zakładającą wchodzenie w interakcje z otoczeniem.

3. Możesz wykonać parę ćwiczeń grupowych, w których pomysły na improwizację indywidualną będą konfrontowane między osobami i będą pozwalały na sprawdzenie się w partnerowaniu na scenie.

4. Możesz wykorzystać ćwiczenia w parach i w grupie takie jak przyklejanie i improwizacja – na przykład ćwiczenie w parach, gdzie jedna osoba z intencją wykonuje jakiś ruch i zastyga w bezruchu, druga osoba powtarza ruch i przykleja się do pierwszej osoby, w taki sposób, aby jak największą ilością części ciała przywierać do partnera. Następnie pierwsza osoba ucieka spod objęć partnera wykonując ruch następny. Partner stojąc nadal w bezruchu budzi się i ponownie dokleja się do osoby uciekającej, itd.

.....



2. **Warsztaty artystyczne**, których celem jest doskonalenie umiejętności szybkiego reagowania na bodźce i umiejętności przekazywania abstrakcyjnych treści, emocji.

1. *Możesz rozpocząć od ćwiczenia polegającego na twórczej odpowiedzi na zaproponowane hasło (np. dzikość, wewnątrz i na zewnątrz, materialne i niematerialne).*

2. *Możesz zaproponować zadanie polegające na twórczym reagowaniu na przestrzeń na przykład udział w ogólnoswiatowej akcji artystycznej zapoczątkowanej przez Jana Vormanna polegającej na reperowaniu szarych miast kolorowymi klockami Lego.*

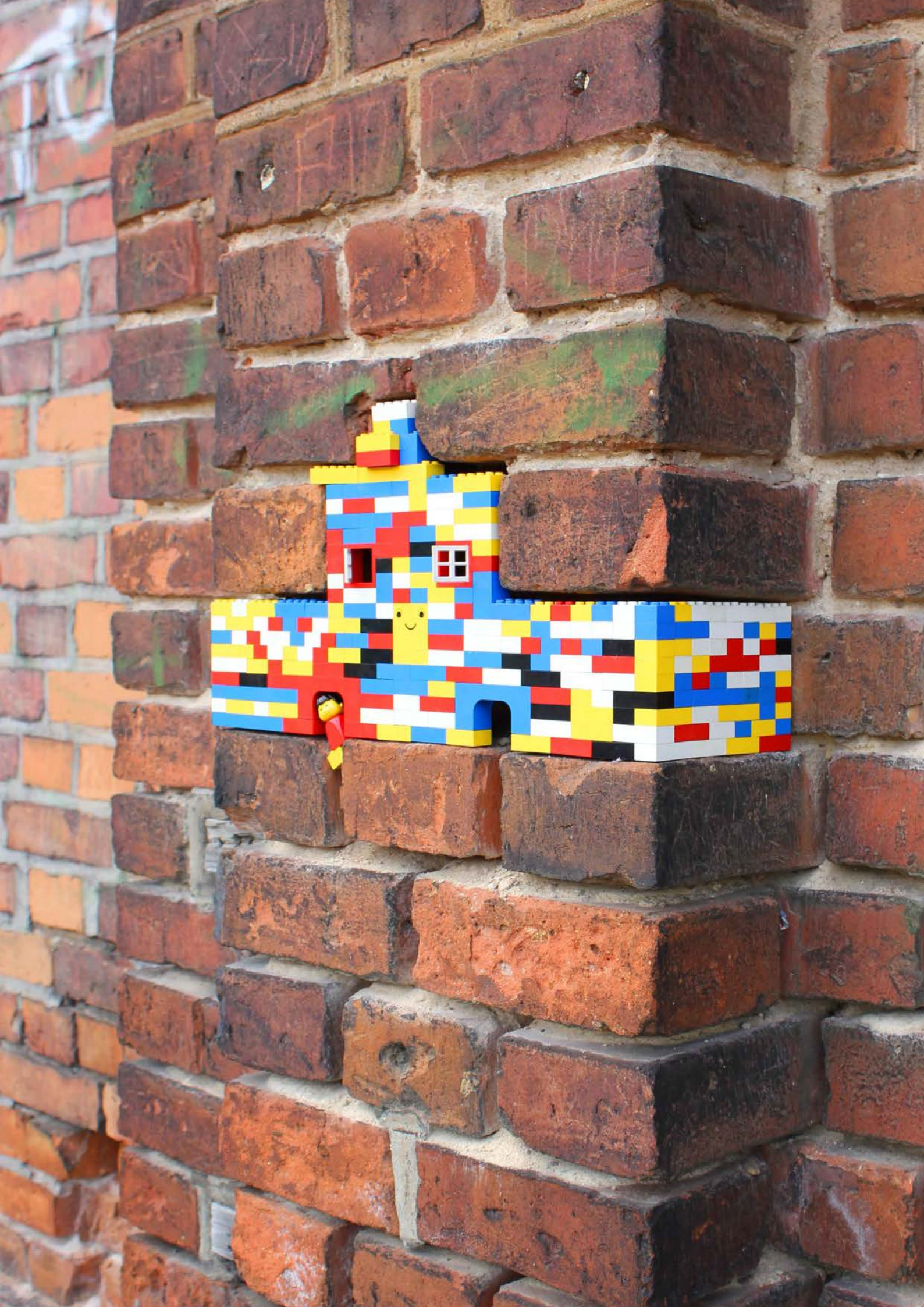
W tym celu:

- *znajdź/wybierz charakterystyczne miejsce do działania w swojej okolicy, którego struktura/elewacja wymaga uzupełnienia*
- *zbiierz grupę osób chętnych do działania*
- *spytaj o zgodę właściciela obiektu*
- *zgromadź potrzebną ilość klocków Lego*
- *ustal czas i miejsce spotkania*
- *działaj!*

Więcej o idei dispatchwork na stronie: <http://www.dispatchwork.info/>

Co zyskają młodzi:

- umiejętność szybkiego reagowania na bodźce
- umiejętność przekazywania abstrakcyjnych treści, emocji
- pobudzenie kreatywności umysłowej i fizycznej
- umiejętność współdziałania w grupie
- umiejętność zorganizowania wydarzenia i dzielenia się swoimi pomysłami



Przestrogi/pole minowe

Podczas organizowania flash moba mogą Ci pokrzyżować plany:

- zmiany pogody
 - niesynchronizowane zegarki uczestników
 - zbyt mała ilość zarówno uczestników jak i widzów
 - „zbyt szybkie odkrycie kart” - wrażenie zaplanowanych/ustawionych działań - idea flash mobu zakłada zaskoczenie przechodniów nieoczekiwanym zebraniem się uczestników działań w jednym miejscu i czasie i dopiero na jakiś określony znak (określoną godzinę) ujawnienie cech wspólnych.
-



Przykłady/inspiracje

Bitwa na poduszki - popularny flash mob wykorzystujący zabawę dzieci, jaką jest okładanie się poduszkami. Polega na zgromadzeniu w jednym miejscu i czasie osób, zaopatrzonych w poduszki i chętnych do zabawy.

Żeby przygotować bitwę na poduszki:

1. zbierz grupę i podziel wśród nich zadania
2. wybierz dokładną datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia akcji
3. wybierz miejsce i uzyskaj zgodę na przeprowadzenie akcji
4. rozpromuj wydarzenie we wszystkich możliwych w Twojej miejscowości środkach przekazu (pamiętaj o portalach społecznościowych).

W komunikacie podaj informację o:

- celu i tematyce flash moba (bitwa na poduszki mająca na celu obudzenie społeczności lokalnej)
- dokładnym terminie (data, dokładna godzina rozpoczęcia i zakończenia)
- charakterystyce atrybutów (poduszka z pierzem - może być dowolnej wielkości)
- instrukcjach działań dla uczestników

Istnieje kilka zasad organizowania bitew na poduszki:

- przyjdź we wskazane miejsce z miękką poduszką
- poczekaj na sygnał do rozpoczęcia bitwy
- nie uderzaj osób bez poduszek
- nie uderzaj osób niczym innym niż poduszką
- uderzaj z uśmiechem
- baw się dobrze
- posprzątaj po zabawie (weź torbę, żeby posprzątać pierze)

5. wybierz osobę, która da sygnał do rozpoczęcia bitwy
6. zorganizuj worki, żeby po akcji posprzątać rozrzucone pierze
7. baw się razem z uczestnikami w dniu wydarzenia
8. posprzątaj po bitwie

Taniec między przechodniami - flash mob polegający na wykonaniu układu choreograficznego przez grupę osób, która na początku nie zdradza żadnych cech bycia grupą (nie jest ustawiona, nie jest jednakowo ubrana). Dopiero na jakiś określony znak (określoną godzinę) grupa ujawnia cechy wspólne, zbiera się w jednym miejscu i zaczyna wcześniej przygotowany układ choreograficzny. Możliwe są dołączenia kolejnych osób w trakcie tańca - podkreśla to wrażenie nieoczywistości działań.

Aby wykonać ten flash mob:

1. zbierz grupę chętną do zrobienia flash moba (przynajmniej 10 osób)
2. naucz uczestników układu choreograficznego, pamiętaj o podzieleniu grupy na osoby, które zaczną tańczyć od początku i te, które włączą się w taniec później
3. wybierz atrybuty potrzebne do przeprowadzenia akcji
4. wybierz znak, który będzie sygnałem do rozpoczęcia i osobę, która ten znak wykona
5. wybierz dokładny dzień wydarzenia
6. w danym dniu poproś uczestników o rozpięchnięcie się wśród przechodniów
7. na dany znak zacznij działać
8. po skończeniu - niech grupa ponownie rozpięchnie się wśród przechodniów

Przeprowadzka - flash mob polegający na tym, że grupa osób reprezentująca różne postacie przemieszcza się ulicami miejscowości

Żeby zorganizować ten flash mob:

- zorganizuj grupę i przydziel każdej osobie postać do zagrania, np. cyganka, dresiarz, kobieta ubrana w czador, gospodyni domowa, diabeł, malarz, mała dziewczynka
- poproś każdą osobę o przygotowanie atrybutu związanego z przeprowadzką - może to być walizka, torba podróżna, mebel, wieszak, lampa czy poduszka
- poproś, by każda osoba podczas flash moba wykonywała charakterystyczne dla swoich postaci czynności, wchodząc w interakcje z mieszkańcami
- wybierz dokładny dzień i godzinę rozpoczęcia flash moba
- zgłoś zgromadzenie - patrz załącznik nr 1
- rozpromuj wydarzenie poprzez plakaty i wszystkie lokalne media, które uważasz za stosowne
- baw się dobrze w dniu wydarzenia!



04

OKTH

101000

1110

Co to jest

Happening (z ang. „dzianie się”, „zdarzenie”) – to artystyczne wydarzenie, które dzieje się w określonym czasie i miejscu, mające swoją fabułę i narrację, któremu towarzyszą hasła, obrazy, gesty, przedmioty, postaci w przestrzeni. Happening często jest połączeniem akcji – działań i dźwięków z atrybutami, specjalnie do tego celu przygotowanymi. Happening może powstawać w charakterystycznych miejscach danej miejscowości i wynikać z ich specyfiki. Często porusza ważne problemy społeczne.

Możesz zorganizować happening po to by:

- poruszyć ciekawy temat lub zasygnalizować ważny problem (np. o tematyce społecznej)
- zaktywizować i zmusić do myślenia widzów

Charakterystyczne elementy happeningu na które powinieneś zwrócić uwagę:

- nawiązanie do tematyki społecznej
 - ustalona fabuła i narracja
 - bezpośredniość
 - otwartość formalna (połączenie różnych działań)
 - elementy improwizacji
 - włączanie widza do działań
-



Czego potrzebujesz, by to zrobić

- **zgłoszenie zgromadzenia**

Patrz załącznik 1

- **pomysł**

Sprecyzuj po co chcesz zrobić to działanie. Czy chcesz zaktywizować i zmusić do myślenia widzów, czy tylko wyrazić swoją ekspresję artystyczną. Wymyśl temat happeningu. Zastanów się jakie działania i przedmioty możesz wykorzystać do tego działania. Przygotuj orientacyjny scenariusz wydarzenia. Bierz pod uwagę, że musisz być elastyczny, bo happening zakłada interakcję z widzami. Zastanów się, czy chcesz, żeby widzowie byli tylko biernymi odbiorcami, czy mają mieć możliwość czynnego uczestniczenia w happeningu, to znaczy dasz im możliwość realnego włączenia się w działania.

- **czas**

Planując happening weź pod uwagę warunki pogodowe, w których będziesz go wykonywał. Zastanów się czy możesz je jakoś wykorzystać.

- **grupa**

1. Przemyśl, jak liczna ma być grupa, która będzie wykonywać happening. Weź pod uwagę to, że siła oddziaływania happeningu niekoniecznie tkwi w ilości uczestników. Często happening realizowany przez mniejszą ilość osób bardziej koncentruje uwagę i zmusza do myślenia.

2. Zastanów się ile spotkań potrzebujesz, żeby przygotować happening.

3. Ustal miejsce spotkania oraz sposób kontaktu pomiędzy spotkaniami (pamiętaj, aby zebrać numery telefonów, maile, do wszystkich uczestników)

4. Planując scenariusz zrób burzę mózgów (czyli daj wszystkim możliwość nieskrępowanej wypowiedzi w tak zwanej giełdzie pomysłów) i wybierz najciekawszy pomysł do realizacji.

5. Podziel odpowiedzialność za konkretne działania i ustal terminy, w których muszą być wykonane. Weź pod uwagę materiały i rekwizyty, których będziesz potrzebować.

6. Przedyskutuj z grupą możliwe reakcje na sytuacje podczas happeningu, w których coś może pójść niezgodnie z planem.

7. Przemyśl, czy przed tym działaniem Twoja grupa potrzebuje przećwiczenia jakichś elementów happeningu.

- **miejsce**

Zastanów się, które miejsce, w Twojej miejscowości będzie odpowiednie dla happeningu. Pamiętaj, że ważnym elementem tego działania jest interakcja z otoczeniem, więc wybieraj takie miejsca, w których w określonym czasie znajdziesz najwięcej odbiorców. Możesz wybrać zarówno rynek w sobotnie przedpołudnie, plac, na którym odbywa się festyn jak i podwórko szkoły w czasie przerwy międzylekcyjnej.

- **promocja wydarzenia**

Bierz pod uwagę, że happening możesz wypromować jak każde inne wydarzenie kulturalne. Możesz wykorzystać do tego celu zarówno plakaty, tradycyjne media lokalne (radio, telewizja, gazeta) jak i portale społecznościowe, na których możesz utworzyć wydarzenie zachęcające do przyłączenia się do akcji. Zaproś na wydarzenie znajomych i poproś żeby oni przyprowadzili swoich znajomych.

.....

W komunikacie podaj informację o:

- celu i tematyce happeningu
 - dokładnym terminie (data, dzień tygodnia, dokładna godzina rozpoczęcia)
 - dokładnym miejscu wydarzenia
 - organizatorach akcji
-

Jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia

Jeśli chcesz przygotować uczestników do happeningu, możesz zaproponować im warsztaty mające na celu przełamanie bariery nieśmiałości, pobudzenie ich do kreatywnego działania i tym samym otworzenie ich na improwizację. Improwizacja polega na wchodzeniu w interakcje z przechodniami.

Warto aby warsztaty przeprowadził ktoś, komu bliska jest taka forma aktywności artystycznej.

Proponowane ćwiczenia:

1. Możesz rozpocząć od rozgrzewki na napięcie i koordynację ciała poprzez rozgrzanie głowy, szyi, ramion, rąk, dłoni (ruch okrężny), klatki piersiowej, bioder, mięśni brzucha, pośladków, nóg (bieg, rozciąganie), stóp.

2. Możesz popracować nad zadaniami aktorskimi z pantomimy do wybranego zagadnienia połączonymi z improwizacją ruchową, które mają na celu pobudzenie wyobraźni, wzmocnienie identyfikacji z przedmiotem, materią oraz wzmocnienie świadomości i koordynacji cielesnej, poprzez między innymi zadania na identyfikowanie swojego ciała z drewnianą kukiełką, robotem, rośliną w wodzie.

3. Możesz wykorzystać ćwiczenia w parach i w grupie takie jak:

- *materia* - ćwiczenie dla grupy: do prześcieradła wchodzi maksymalna ilość uczestników, prześcieradło zostaje związane. Zadaniem uczestników jest przedostanie się z początku sali do jej końca w sposób bezszelestny i zwarty.
- *omdlenie* - jest to ćwiczenie w parach, gdzie jedna osoba biegnie na powitanie drugiej. Kiedy następuje moment przytulenia, przywitania, osoba biegnąca mdleje w ramionach partnera, a ten odkłada ciało mdlejącego delikatnie na ziemię.

4. Możesz spróbować pracować nad tworzeniem happeningu. Poproś, by uczestnicy wybrali postacie i ćwiczyli swoje role w wybranych przestrzeniach, improwizacjach, interakcjach oraz wymyślili wspólnie kostiumy i rekwizyty niezbędne do prawidłowego przebiegu happeningu.

Happening ma na celu przełamać bariery nieśmiałości młodych aktorów, pobudzić ich do kreatywnego działania oraz wzmacniać identyfikację teatralną z postaciami granymi przez uczestników.

Co zyskają młodzi:

- *przełamanie bariery nieśmiałości*
- *możliwość wypowiedzenia się na tematy społeczne*
- *wzmocnienie umiejętności szybkiego reagowania na bodźce i wchodzenia w interakcje z innymi*
- *wzmocnienie umiejętności przekazywania abstrakcyjnych treści, emocji*
- *pobudzenie kreatywnego działania*
- *wzmocnienie umiejętności współdziałania w grupie*
- *wzmocnienie umiejętności zorganizowania wydarzenia i dzielenia się swoimi pomysłami*

Przestrogi/pole minowe

Podczas organizowania happeningu mogą Ci pokrzyżować plany:

- *zmiany pogody*
- *zbyt mała ilość widzów, która uniemożliwia jakąkolwiek interakcję*
- *nieplanowane wyjście z roli - uczestnik happeningu zapomina o zaplanowanej przez siebie roli*
- *tak duże interakcje widzów, że uczestnicy nie potrafią utrzymać się w zaplanowanych przez siebie rolach*

Przykłady/inspiracje

Przykłady happeningów

Żywe rzeźby - happening polegający na tym, że grupa osób, często ubrana w ten sam sposób tworzy w przestrzeni publicznej żywą rzeźbę. Po wybraniu koncepcji ustawienia, grupa zastyga w bezruchu na kilka minut tworząc wspólną formę w przestrzeni. Forma, którą tworzy grupa zwykle obrazuje zatrzymaną w miejscu ważną społecznie czynność (np. przedstawienie procesu wycinania drzew lub uczestnictwa w wyborach)

Żeby zorganizować ten happening:

- zorganizuj grupę, wybierz miejsce działania i wymyśl koncepcję ustawienia
- przydziel każdej osobie ustawienie, w którym zastygnie i określ znak, który rozpocznie akcję
- poproś każdą osobę o przygotowanie jednakowego stroju
- wybierz dokładny dzień i godzinę rozpoczęcia happeningu
- zgłoś zgromadzenie - patrz załącznik nr 1
- rozpromuj wydarzenie poprzez plakaty i wszystkie lokalne media, które uważasz za stosowne
- baw się dobrze w dniu wydarzenia!

Inspiracje

Inspiracje możesz czerpać zarówno z dokumentacji happeningów zgromadzonych w internecie jak i uczestnicząc w festiwalach teatralnych odbywających się w całej Polsce, Zwróć uwagę na to, że część z tych imprez ma zasięg lokalny, część gwarantuje międzynarodową wymianę myśli.

- Międzynarodowy Festiwal Teatralny Malta w Poznaniu - <http://malta-festival.pl/pl>
- Ogólnopolski Festiwal Teatrów Niezależnych OFTeN w Ostrowie Wielkopolskim <http://www.ofTEN.com.pl/>

- Festiwal Teatralny Bez Granic w Cieszynie i Bielsku Białej
<http://www.borderfestival.eu/>
- Międzynarodowy Festiwal Sztuka Ulicy w Warszawie - <http://www.sztukaulicy.pl/>
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych FETA w Gdańsku
<http://www.feta.pl/>
- Dionizje. Festiwal Teatralny w Ciechanowie - <http://www.dionizje.pl/>
- Wakacyjny Międzynarodowy Festiwal Teatralny Teatr-Akcje w Suwałkach
<http://www.2012.teatr-akcje.pl>



05

AKH

AY

FEARFUL

WPOZE

SUZON



co to jest

.....

Gry teatralne w przestrzeni to forma zabawy, w której miejscowość zaczyna pełnić rolę planszy do gry. W poszczególnych punktach miejscowości czekają na uczestników niespodzianki i zadania teatralne do wykonania. Istotna w przypadku tych gier jest warstwa fabularna, która wyznacza scenariusz a także umożliwia uczestnikom wcielanie się w konkretne role, sytuacje oraz rywalizację i dobrą zabawę.

Możesz zorganizować gry teatralne w przestrzeni po to by:

- dać okazję do zabawy poprzez zadania wymagające różnych umiejętności
- zwrócić uwagę mieszkańców na ciekawe elementy miasta
- zbliżyć mieszkańców
- pokazać różnorodność działań teatralnych i dać wyraz ekspresji artystycznej

Charakterystyczne elementy gier teatralnych w przestrzeni na które powinieneś zwrócić uwagę:

- wykorzystanie przestrzeni miejscowości jako planszy do gry
- fabuła, wokół której zorganizowane są zadania gry
- zadania, które wymagają różnorodnej aktywności uczestników
- elementy rywalizacji
- nakierowanie na współpracę pomiędzy uczestnikami

Czego potrzebujesz, by to zrobić

- **zgłoszenie zgromadzenia**

Patrz załącznik nr 1

- **pomysł**

Sprecyzuj, jakiej fabuły ma dotyczyć Twoja gra. Czy chcesz, aby zawierała wątek pościgu, ukrytego skarbu, intrygi czy śledztwa. Zastanów się, czy w Twojej miejscowości jakiś charakterystyczny budynek, plac, pomnik może stać się przedmiotem zadania. Czy chcesz wykorzystać jakieś charakterystyczne punkty lub osoby, które będą pełniły rolę pośredniczącą w realizacji zadań? Przemyśl ile czasu ma trwać gra i jakie zadania mają wykonywać uczestnicy. Zastanów się jak ma wyglądać finał rozgrywki. Czy przewidujesz jakieś nagrody dla zwycięzcy?

Przed wymyśleniem gry, pamiętaj o:

- przygotowaniu fabuły, ciekawej historii, która wciągnie uczestników w rozgrywkę
- skompletowaniu zespołu, który po przydzieleniu zadań, będzie organizował wydarzenie
- przygotowaniu zadań związanych z fabułą na tyle trudnych, by nie dało się ich rozwiązać przy pomocy telefonu komórkowego, który każdy uczestnik pewnie będzie miał ze sobą
- przygotowaniu finału gry i ewentualnych nagród dla uczestników
- przeanalizowaniu pogody jaka będzie panowała w trakcie rozgrywki
- samodzielnym przejściu całej trasy w celu zaplanowania ilości zadań i uniknięcia niespodzianek
- podaniu uczestnikom gry numeru kontaktowego, który mogą wykorzystać w nieprzewidzianych wypadkach



.....

Fabuły, które możesz wykorzystać w planowaniu gier teatralnych:

- detektywistyczna - wątek śledztwa, morderstwa, kradzieży lub ukrytego skarbu
- romantyczna - wątek poszukiwania lub utraty miłości
- sensacyjna - wątek pościgu, tajemnicy, intrygi lub niespodziewanych zwrotów akcji
- komediowa - wątek humorystyczny wykorzystujący żart
- historyczna - wątek wojenny, związany z jakąś lokalną historią, anegdotą
- oparta na filmie - wątek zaczerpnięty z jakiegoś filmu lub bajki

.....

W budowaniu zadań możesz posłużyć się:

- osobą, która będzie pełniła rolę pośredniczącą (np. bibliotekarz, sklepikarz, urzędnik, pan z kiosku)
- miejscem, które będzie pełniło rolę pośredniczącą (np. biblioteka, sklep, urząd, kiosk)
- planem miasta
- szyfrem
- napisem w obcym języku, językiem migowym
- atramentem sympatycznym

- **czas**

Pamiętaj, że gry teatralne w przestrzeni odbywają się na świeżym powietrzu, więc przed zaplanowaniem wydarzenia prześledź prognozowane warunki pogodowe. Zastanów się, jak długo ma trwać gra. Ile czasu potrzeba na wykonanie wszystkich zadań? Najlepiej jeśli sprawdzisz to z innymi organizatorami podczas wcześniejszej symulacji. Pamiętaj, że różni uczestnicy będą wykonywać zadania w różnym czasie, ale postaraj się, aby orientacyjny czas gry wynosił 1,5 godziny (uczestnicy nie zdążą się znudzić ani zmęczyć, ale zdążą się już wciągnąć w fabułę).

- **grupa**

Zastanów się z kim przygotujesz to wydarzenie. Jak liczna będzie grupa organizacyjna wśród której rozdzielisz zadania do wykonania? Wybierz osobę koordynującą przedsięwzięcie. W trakcie tworzenia scenariusza i wymyślania zadań zrób burzę mózgów w celu wybrania najlepszych propozycji.

Zastanów się, dla kogo przygotowujesz grę, kto będzie jej odbiorcą. Jak liczna będzie grupa uczestników? Dopasuj zadania do wieku i możliwości graczy. Pamiętaj, aby uczestników podzielić na grupy, wtedy gra będzie bardziej dynamiczna i emocjonująca.



- **miejsce**

Pamiętaj, że planszą do gier teatralnych w przestrzeni jest Twoja miejscowość. Zastanów się, które miejsca możesz wykorzystać podczas planowania zadań. Może kościół, pomnik, sklep, plac ma jakąś charakterystyczną cechę lub historię, na której można oprzeć zadania? Może w Twojej miejscowości żyje lub żyła jakaś charakterystyczna postać, której losy staną się motywami scenariusza? Może istnieją jakieś legendy, które warto wykorzystać?

- **promocja wydarzenia**

Bierz pod uwagę, że gry teatralne w przestrzeni możesz wypromować jak każde inne wydarzenie kulturalne. Możesz wykorzystać do tego celu zarówno plakaty, tradycyjne media lokalne (radio, telewizja, gazeta) jak i portale społecznościowe, na których możesz utworzyć wydarzenie zachęcające do przyłączenia się do akcji. Zaproś na wydarzenie znajomych i poproś żeby oni przyprowadzili swoich znajomych.

W komunikacie podaj informację o:

- specyfice wydarzenia - rodzaj gry miejskiej
- dokładnym terminie (data, dzień tygodnia, dokładna godzina rozpoczęcia)
- dokładnym miejscu wydarzenia
- organizatorach akcji

Jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia

.....

Jeśli chcesz przygotować uczestników do gier teatralnych w przestrzeni, możesz zaproponować im warsztaty tworzenia fabuły mające na celu pobudzenie wyobraźni uczestników, przybliżenie im podstaw pisania scenariusza i tworzenia postaci. Warto, by warsztaty przeprowadził ktoś, komu bliska jest taka forma pracy z tekstem.

Proponowane ćwiczenia:

1. Możesz rozpocząć od zadania mającego na celu rozbudzenie wyobraźni uczestników. Zaproponuj główny wątek scenariusza (np. kradzież, poszukiwanie, romans, intryga). Poproś uczestników o wypisanie 3 wydarzeń, które chcieliby w tym wątku poruszyć.. Zbierz wszystkie propozycje i przedyskutuj je z uczestnikami.

2. W ramach tego samego wątku scenariusza poproś o wypisanie 3 miejsc w Waszej miejscowości, które mogłyby uzupełniać wydarzenie lub stać się jego tłem. Zbierz wszystkie propozycje i przedyskutuj je z uczestnikami.

3. W ramach tego samego wątku scenariusza poproś o wypisanie 3 osób z Waszej miejscowości, które mogłyby zostać bohaterami wydarzeń. Zbierz wszystkie propozycje i przedyskutuj je z uczestnikami.

4. W ramach tego samego wątku scenariusza poproś o wypisanie 3 atrybutów związanych z wydarzeniem, miejscem lub osobą, które mogłyby zostać wykorzystane jako element fabuły. Zbierz wszystkie propozycje i przedyskutuj je z uczestnikami.

5. zaproponuj, by każdy z uczestników połączył w jednym opisie wydarzenie, miejsce, osobę i atrybut. Zbierz wszystkie propozycje i przedyskutuj je z uczestnikami.

.....



Co zyskają młodzi:

- wzmocnienie umiejętności konstruowania fabuły i myślenia postacią
- zwiększenie świadomości dotyczącej miejscowości, w której żyją
- pobudzenie kreatywności umysłowej i fizycznej
- wzmocnienie umiejętności współdziałania w grupie
- wzmocnienie umiejętności zorganizowania i promowania wydarzenia oraz dzielenia się swoimi pomysłami

Przestrogi/pole minowe

Podczas organizowania gier teatralnych w przestrzeni mogą Ci pokrzyżować plany:

- zmiany pogody
- zbyt mała ilość uczestników gry
- nieprecyzyjne zadania i wskazówki
- zbyt krótki lub zbyt długi czas trwania gry, który spowoduje niezadowolenie uczestników
- zbyt proste lub zbyt trudne zadania
- niekonsekwentna fabuła, która nie zaciekawia uczestników



Przykłady/inspiracje

Przykłady zadań gry teatralnej (wątek kryminalny)

Gra przeznaczona jest dla dwóch konkurujących ze sobą zespołów, z których każdy otrzymuje w tym samym czasie dwa różne zestawy zadań do wykonania. Zadania w zestawach są takie same, ale ułożone są w innej kolejności, po to, by uczestnicy nie mieli możliwości spotkania się na trasie. Gra polega na kierowaniu się wg wskazówek w ponumerowanych kopertach ukrytych na terenie całej miejscowości. Obie grupy mają za zadanie wcielić się w postaci detektywów i, rywalizując ze sobą, dotrzeć do celu: znalezienia ofiary.

Liczy się przede wszystkim czas poprawnego odczytania wskazówki i szybkość dotarcia do kolejnej koperty. Gra wymaga dobrej znajomości miejscowości, a w razie potrzeby odwagi do zapytania przechodniów o pomoc.

Obu grupom na początku gry odczytaj informację wprowadzającą w fabułę zabawy. Poinformuj uczestników, że kolejne informacje zostaną przekazywane w kolejnych punktach miasta. Nie zapomnij o przedstawieniu zasad gry: nie mogą używać telefonów ani korzystać z internetu podczas zabawy.

„W miasteczku grasuje groźny przestępca. Widziało go parę osób, ale skutecznie zaciera za sobą ślady, umykając policji. Porwał kobietę i zabrał w sobie tylko znane miejsce. Trzeba ją znaleźć i spieszyc się, bo czas gra na naszą niekorzyść.”

1. *Widziałam kobietę, to była blondynka, ładna. Ten straszny człowiek pił sok, a potem napadł na kobietę i butelka wypadła mu z ręki. Znajdźcie tę butelkę, bo na niej przestępca zostawił odciski palców, które pomogą go zidentyfikować. Było to tam, gdzie fontanna nie daje już wody. Uratujcie życie tej kobiety. (w tej miejscowości znajduje się jedna nieczynna fontanna, o której mowa w zadaniu, ukryta była tam butelka z kształtem rogalika na etykiecie)*

2. *Starsza kobieta widziała twarz przestępcy, gdy ten przy ladzie poprosił o ciastko z czekoladą i dodatkowo wziął sok na wynos, bo zawsze bez popijania ma czkawkę.*

Kobieta nadal siedzi w tym samym miejscu. Znajdźcie ją, da Wam dodatkowe wskazówki. (na etykiecie butelki był kształt rogalika, który jest elementem logo popularnej ciastkarni w tej miejscowości, przy wejściu do ciastkarni siedziała umówiona starsza osoba, która przekazywała kolejną informację)

3. Przeszłocca, płacąc za ciastko, zgubił ten świstek. W miejscu, w którym go kupił napisał kredą na chodniku inicjały swojej przyszłej ofiary. Jeśli chcecie je poznać, spieszcie się bo co godzinę zraszacz zmywa zanieczyszczenia z powierzchni chodnika. (świstkiem jest bilet autobusowy, kierujący na dworzec PKS w danej miejscowości, na chodniku oprócz inicjałów znajduje się koperta z informacją o kolejnym zadaniu)

4. Niedoszła ofiara uciekając przebiegła koło swojego przyjaciela Michała, który tak samo jak ona lubi zwierzęta, a najbardziej papużki nierozłączki. Znajdźcie go. Pomoże Wam, bo widział przestępcę. (w miejscowości znajduje się sklep zoologiczny prowadzony przez pasjonata papużek - Michała - informuje on o miejscu, w którym znajduje się przestępca i ukryta przez niego ofiara)



006.

AKTY

MISZ

MISZ

AKTY

SYNOZY

co to jest



.....

Miszmasz artystyczny to wydarzenie kulturalne mające na celu pokazanie publiczności różnorodnych form artystycznych podczas jednego wydarzenia. Miszmasz to świetna okazja do zaprezentowania nabytych podczas warsztatów różnorodnych umiejętności.

W skład miszmaszu mogą wchodzić takie formy artystyczne jak:

- pantomima
- spektakl
- wystawa prac plastycznych
- koncert
- pokaz taneczny
- fireshow
- pokaz iluzjonisty
- kabaret
- happening
- flash mob

Możesz zorganizować miszmasz po to, by:

- pokazać swoje umiejętności i emocje
- przełamać swoje słabości
- wyrazić ekspresję artystyczną
- nabrać pewności siebie

Czego potrzebujesz by to zrobić

- **zgłoszenie zgromadzenia**

Patrz załącznik nr 1

- **pomysł**

Sprecyzuj, po co chcesz zrobić to działanie i jakie formy możesz zaprezentować widzom. Zastanów się, kto z Twojej miejscowości może wystąpić, kogo można zaangażować w działania. Weź pod uwagę miejsce, w którym chcesz to zrobić - od tego zależy, jakie formy będziesz mógł wykorzystać. Przygotuj orientacyjny scenariusz wydarzenia.

Pamiętaj, że każda forma artystyczna, którą zaprezentujesz, będzie wymagała specyficznych przygotowań, na przykład:

Przygotowując **koncert** weź pod uwagę takie rzeczy jak:

- wybór wykonawców, z uwzględnieniem twórców lokalnych
- zorganizowanie sprzętu
- określenie kolejności i czasu poszczególnych występów
- zorganizowanie prób
- miejsca - nie wszędzie uda Ci się zorganizować koncert

Przygotowując **spektakl** weź pod uwagę takie rzeczy jak:

- wybór tematyki
- przygotowanie scenariusza
- przygotowanie muzyki
- przygotowanie scenografii, kostiumów i oświetlenia
- określenie obsady i podziału ról
- zorganizowanie prób

Przygotowując **wystawę** weź pod uwagę takie rzeczy jak:

- wybór wystawiających
- wybór prac
- wybór miejsca ekspozycji
- przygotowanie sposobu ekspozycji prac (np. zorganizowanie ram, sztalug, stojaków)
- montaż prac
- zabezpieczenie prac
- demontaż prac



Planując miszmasz artystyczny, weź pod uwagę czas, w jakim chcesz to zrobić. Dopasuj godziny tak, abyś mógł zgromadzić jak największą widownię. Pamiętaj, żeby organizując miszmasz rozsądnie zaplanować czas jego trwania, by wydarzenie nie znużyło, ale utrzymywało zainteresowanie widzów.

- **grupa**

Podziel zadania wewnątrz grupy. Jeżeli możesz, zaangażuj wykonawców różnych form artystycznych po to, aby urozmaicić miszmasz artystyczny. Określ datę, miejsce spotkania. Spróbuj znaleźć sponsorów i osoby, które wolontariacko włączą się w zorganizowanie wydarzenia. Wyznacz terminy prób i ostateczny scenariusz wydarzenia. Podziel odpowiedzialność za konkretne działania i ustal terminy, w których muszą być wykonane.

- **miejsce**

Zastanów się, które miejsce w Twojej miejscowości, będzie odpowiednie dla przeprowadzenia miszmaszu artystycznego. Pamiętaj, że ważnym elementem tego wydarzenia jest możliwość zaprezentowania swoich umiejętności szerszemu gronu odbiorców, więc wybieraj takie miejsca, w których będziesz dobrze widoczny dla widowni. Może to być zarówno sala kinowa, hala sportowa, rynek, boisko lub plac zabaw. Dostosuj formy artystyczne do miejsca, w którym będziesz je pokazywał czyli na przykład nie rób pokazów ognia w zamkniętych pomieszczeniach chyba, że organizatorzy wyrażają na to zgodę. Pamiętaj o wcześniejszej rezerwacji miejsca i sprawdzeniu jakiego sprzętu będziesz potrzebował do zrealizowania wszystkich form artystycznych.

- **promocja wydarzenia**

Weź pod uwagę, że miszmasz artystyczny możesz wypromować jak każde inne wydarzenie kulturalne. Możesz wykorzystać do tego celu zarówno plakaty, tradycyjne media lokalne (radio, telewizja, gazeta) jak i portale społecznościowe, na których możesz utworzyć wydarzenie zachęcające do przyłączenia się do akcji. Zaproś na wydarzenie znajomych i poproś żeby przyprowadzili oni swoich znajomych.

W komunikacie podaj informację o:

- programie wydarzenia
- dokładnym terminie (data, dzień tygodnia, dokładna godzina rozpoczęcia)
- miejscu wydarzenia
- organizatorach akcji

**MISZMASZ
ARTYSTYCZNY**

29 KWIECIEŃ GODZINA 17:00 KINO SOKOLNIA

W PROGRAMIE:

- spektakl oparty na tekstach Toma Waits'a
- pokaz pantomimy
- wystawa prac plastycznych Anny Udały
- występy:
 - Lonia Maryniak + Mariusz Pacyna
 - Michael Böhm
 - Garbata Lemury
 - Jarosław Kula

**WSTĘP WOLNY !
ZAPRASZA DRUŻYNA T !**

Wydarzenie jest częścią projektu „Odwaga cywilna odwagą sceniczną” realizowanego w ramach programu „Równać Szanse - Ogólnopolski Konkurs Grantowy” organizowanego przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży dzięki dotacji z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Projekt plakatu - Anna Udała - uczestniczka projektu „Odwaga cywilna odwagą sceniczną!”

Jakie warsztaty możesz wykorzystać przygotowując się do wydarzenia

Jeśli chcesz przygotować uczestników do miszmaszu artystycznego, możesz zaproponować im warsztaty, które pomogą im w występie na scenie i dadzą pewność w posługiwaniu się swoimi umiejętnościami przed publicznością. Warto, by warsztaty przeprowadził ktoś, komu bliska jest praca na scenie.

Propozycje warsztatów:

1. **Warsztat emisji głosu**, mający na celu usprawnienie procesu wydobywania głosu, wypracowanie najlepszej postawy ciała, właściwego sposobu oddychania, modulacji, dykcji i wymawiania poszczególnych głosek.

Proponowane ćwiczenia:

1. *Możesz rozpocząć od zaproponowania ćwiczeń na oddech przeponowy. Poproś uczestników, by położyli się na podłodze, rozluźnili się i położyli sobie ciężką książkę na brzuchu. Zaproponuj, by oddychali nabierając powietrza do przepony, czyli jak najniżej tak, żeby podczas wdechu unosiła się książka, a nie klatka piersiowa. Każdy z uczestników powinien wykonać 8 takich oddechów.*

2. *Poproś uczestników, by włożyli między zęby korek od wina i zaproponuj, by nie wypuszczając go spomiędzy zębów przeczytali najbardziej popularne przysłowia polskie np:*

„Gdyby kózka nie skakała, to by nóżki nie złamała”

„Baba z wozu, koniom lżej”

„Jak sobie pościelesz, tak się wyśpisz”

„Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał” itd.

Poproś by powtórzyli czytanie 8 razy.

2. **Warsztat teatralny**, którego zadaniem będzie przybliżenie podstaw pracy aktora i przygotowanie krótkich etiud teatralnych. Warsztat ten, ma nauczyć partnerowania, ruchu scenicznego, improwizacji głosem i ciałem, a także zwiększyć świadomość ciała.

Proponowane ćwiczenia:

1. Możesz zacząć od ćwiczenia rozgrzewającego. Wybierz żywioł, którym chcesz się zainspirować (np. woda). Przydziel każdemu uczestnikowi warsztatów postać pod którą ten żywioł występuje (jeśli jest to woda - rwący potok, wodospad, staw, deszcz, ocean, woda kapiąca z kranu) i zaproponuj udział w scenie pod tytułem: wizyta u lekarza. Poproś by uczestnicy zachowywali się z energią postaci żywiołu, którą mają przypisaną.

2. Stop-klatka - poproś uczestników by podzielili się na grupy 5-6 osobowe i wytypowali spośród siebie jedną osobę która będzie rozpoczynać zadanie. Osoba z pierwszej grupy wychodzi na środek i zostaje jej odczytane hasło pierwszej stop-klatki (np. widzę ziemię!, zimno mi!, zaczarowana zagroda, pomiędzy królami). Musi zareagować ustawiając się jak do zdjęcia w pozycji adekwatnej do hasła. Po tym jak zastygnie w bezruchu, dołącza do niej reszta grupy, która musi dopasować się i uzupełnić tworzony przez nią obraz. Zrób zdjęcie grupie i poproś o pojawienie się przedstawiciela następnej grupy. Odczytaj mu kolejne hasło i postępuj tak jak w pierwszym przypadku. Po tygodniu obejrzyjcie wspólnie zdjęcia i postarajcie się przyporządkować stop-klatki do haseł.



Co zyskają młodzi:

- umiejętność zorganizowania wydarzenia
- możliwość zaprezentowania swoich umiejętności artystycznych
- umiejętność współpracy
- pewność siebie
- świadomość istnienia w swojej miejscowości osób z potencjałem artystycznym
- świadomość własnego ciała i głosu

Przestrogi/pole minowe:

Podczas organizowania miszmaszu artystycznego mogą Ci pokrzyżować plany:

- zmiany pogody
- zbyt mała ilość widzów
- nieprecyzyjne ustalenia ze współorganizatorami związane z wynajmem miejsca, wypożyczeniem sprzętu, podziałem obowiązków
- niesprawdzone wcześniej wady sprzętu
- niedostateczna ilość prób
- niesatysfakcjonujący poziom wykonawców
- zbyt krótki lub zbyt długi czas trwania wydarzenia, który spowoduje niezadowolenie widzów
- błędy wynikające ze strony wykonawców

Przykłady/inspiracje

Przykładem miszmaszów artystycznych mogą być części artystyczne prezentowane podczas dni gminy/miasta odbywających się prawie w każdej miejscowości i mających na celu zaprezentowanie talentów artystycznych mieszkańców. Ponieważ każda miejscowość posiada wykonawców specjalizujących się w różnych formach artystycznych, to programy tych imprez znacznie się od siebie różnią. Spróbuj przyjrzeć się takiej imprezie organizowanej w ostatnim czasie w Twojej okolicy i zastanów się - być może jakiś lokalny artysta jest jeszcze nieodkryty.

W projekcie „Odwaga cywilna odwagą sceniczną” miszmasz artystyczny tworzyły:

- spektakl teatralny oparty na tekstach Toma Waitsa
 - pokaz pantomimy
 - wystawa prac plastycznych
 - występy lokalnych wokalistów i zespołów muzycznych
-



07

01010100

0101

111111

110111

111111

Co możesz promować

Warto promować każde wydarzenie, które organizujesz, chyba, że bazuje ono na zaskoczeniu odbiorców - tak jak flash mob, wtedy promocje powinieneś pominąć. Pamiętaj, że w przypadku realizacji związanych z teatrem w przestrzeni promocja następuje poprzez samo działanie. Wychodząc w przestrzeń docierasz do odbiorców bezpośrednio.

Co możesz zyskać promując organizowane wydarzenia:

- widzowie przyjdą na Twoje wydarzenie
- docenisz działania uczestników
- mieszkańcy Twojej miejscowości dowiedzą się o tym, co robisz
- zintegrujesz się ze środowiskiem lokalnym
- zachęcisz innych do włączenia się w Twoje działania
- udowodnisz innym, że warto coś wspólnie organizować

Promocji wymaga:

1. happening
2. gry teatralne w przestrzeni
3. miszmasz artystyczny i jego składowe:

- pantomima
- spektakl
- wystawa prac plastycznych
- koncert
- pokaz taneczny
- fireshow
- pokaz iluzjonisty
- kabaret

Promocji nie wymaga:

1. flash mob

Jak możesz promować

W działaniach związanych z teatrem w przestrzeni promocja odbywa się w trakcie ich wykonywania. W zależności od tego, jakie medium wykorzystujesz do promocji, sposób konstruowania komunikatu będzie trochę inny. Język komunikatu będzie też uzależniony od tego, do jakiego odbiorcy chcesz trafić, np. jeśli chcesz żeby Twoje wydarzenie przyciągnęło młodzież, postaraj się dostosować język tak, by informacja trafiła do tej grupy.

Bez względu na to do kogo informacja ma trafić, w komunikacie muszą się znaleźć:

- cel i tematyka działań
- specyfika i program wydarzenia
- dokładny termin (data, dzień tygodnia, dokładna godzina rozpoczęcia)
- dokładne miejsce wydarzenia
- organizatorzy działań
- ewentualni sponsorzy lub partnerzy działań

Gdzie możesz promować

Możesz wykorzystać takie formy promocji jak:

1. plakaty

Zalety tej formy promocji:

- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych, którzy nie korzystają z internetu
- zaprezentowanie ekspresji artystycznej
- możliwość powieszenia ich w wielu miejscach

2. zaproszenia

Zalety tej formy promocji:

- bezpośredni kontakt
- wyróżnienie niektórych odbiorców poprzez osobiste zaproszenie

3. ulotki

Zalety tej formy promocji:

- bezpośredni kontakt
- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych, którzy nie korzystają z internetu
- możliwość rozpowszechnienia ich w wielu miejscach

4. radio

Zalety tej formy promocji:

- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych, którzy nie korzystają z internetu i są spoza miejscowości

5. telewizja

Zalety tej formy promocji:

- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych, którzy nie korzystają z internetu i są spoza miejscowości

6. gazeta

Zalety tej formy promocji:

- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych, którzy nie korzystają z internetu i są spoza miejscowości

7. portale społecznościowe, na których możesz utworzyć wydarzenie zachęcające do przyłączenia się do akcji

Zalety tej formy promocji:

- częste aktualizowanie informacji
- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych spoza miejscowości
- forma przyjazna młodym ludziom

8. strona internetowa

Zalety tej formy promocji:

- częste aktualizowanie informacji
- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych spoza miejscowości
- forma przyjazna młodym ludziom

9. blog

Zalety tej formy promocji:

- częste aktualizowanie informacji
- dotarcie do szerokiego grona odbiorców, także tych spoza miejscowości
- forma przyjazna młodym ludziom

10. znajomi i ich znajomi

Zalety tej formy promocji:

- bezpośredni kontakt
- możliwość doprecyzowania informacji
- emocjonalne zaangażowanie

Kiedy możesz promować

W planowaniu terminu promocji działań, pamiętaj o:

- promocji w sam czas - nie za wcześnie i nie za późno - tak, żeby odbiorcy nie zdążyli zapomnieć o planowanym wydarzeniu, ale mieli czas na to, by się na nie przygotować
 - dostarczeniu informacji do gazety w czasie umożliwiającym umieszczenie jej w numerze poprzedzającym wydarzenie, które organizujesz
 - zaplanowaniu czasu na wydruk plakatów/zaproszeń/ulotek - drukarnia nie zawsze może wydrukować je od razu
-



008.

eWw

U

000

Co to jest i z jakich narzędzi możesz skorzystać

Pamiętaj, że powinieneś już na początku założyć badanie skutków proponowanych przedsięwzięć. Takie badanie efektywności działań i wyciąganie z niego wniosków nazywać będziemy ewaluacją.

Ewaluacja pomoże Ci w następujących kwestiach:

- dostosowania kolejnych zadań do potrzeb i oczekiwań uczestników
- nauczania uczestników działań wyrażania swojego zdania na temat tego, w czym uczestniczyli
- uzyskania informacji zwrotnej na temat tego, co organizujesz
- poznania plusów i minusów (mocnych i słabych stron) tego, w czym uczestnicy wzięli udział
- poprawy niedoskonałych elementów działań
- opublikowana będzie świadczyła o przeprowadzanych działaniach

To jak często będziesz wykonywał badania ewaluacyjne, powinno zależeć od tego, ile i jakie działania proponujesz uczestnikom. Od Ciebie zależy też, jakie narzędzia w tym celu wykorzystasz.

Z jakich narzędzi możesz skorzystać:

- ankiety - mogą być tradycyjnie wydrukowane lub przeprowadzone przy pomocy bezpłatnych serwisów internetowych
- kwestionariusze
- wywiady/rozmowy indywidualne z uczestnikami
- rozmowy grupowe/dyskusje
- obserwacje

- metody interaktywne - polegające na zebraniu wypowiedzi, które są związane z jakimś działaniem dodatkowym, np. przyklejanie samoprzylepnych karteczek, rysowanie na tablicy, wrzucanie odpowiedzi do oznaczonych pojemników

Wybierając metodę ewaluacji, możesz wykorzystać metodę nazwaną przez nas „**twoim miejscem w przestrzeni teatru**”, której zadaniem jest określenie w metaforyczny sposób drogi rozwoju uczestnika działań a w szczególności nabywania przez niego śmiałości. Metoda ta jest otwarta na doprecyzowanie i uzupełnianie podanych określeń.

Poproś uczestnika o zapisanie na kartce miejsca w przestrzeni teatru w którym był przed rozpoczęciem działań i miejsca w którym jest po ich zakończeniu oraz o uzasadnienie decyzji. Zaproponuj, by miejsca, które wybierze, były związane z faktyczną przestrzenią teatru, np.

- w świetle jupiterów - uczestnik gotowy do samodzielnych występów publicznych
- w ostatnim rzędzie widowni - uczestnik obserwuje innych, ale sam nie działa
- w budce suflera - uczestnik towarzyszy innym we wspólnym działaniu, ale w pojedynkę nie wyszedł by na scenę
- we foyer - uczestnika bardziej interesują relacje towarzyskie z grupą niż rozwój jego indywidualnych umiejętności

Pamiętaj, że jednym z elementów ewaluacji jest dokumentacja wszelkich działań Twojej grupy.

Zbieraj między innymi:

- zdjęcia
- artykuły prasowe, recenzje
- dyplomy, zaświadczenia, pochwały i podziękowania
- wszelkie wydane przez Twoją grupę ulotki, plakaty, zaproszenia, publikacje
- materiały wideo

W przeprowadzeniu efektywnej ewaluacji z pewnością pomoże Ci monitoring umiejętności, które nabywają uczestnicy działań. Proponujemy narzędzie monitorujące nazwane przez nas „**suflerem**” - więcej o nim - patrz załącznik nr 2



009

4010

0701

KI

Załącznik nr 1

ZGŁOSZENIE ZGROMADZENIA

Legalne zgromadzenie oznacza takie, które zostało złożone w urzędzie miasta lub gminy na terenie którego/której będzie się odbywać. Zgłoszenie powinno nastąpić najwcześniej na 30 dni, a najpóźniej na 3 dni przed zaplanowanym wydarzeniem.

Pismo możesz złożyć w sekretariacie urzędu lub wysłać je listem poleconym na adres urzędu. Pamiętaj o zachowaniu potwierdzenia złożenia pisma - kserokopii z datą przyjęcia lub dowodu nadania.

Jeśli chcesz zgłosić zgromadzenie:

1. Dowiedz się do kogo pismo ma być skierowane - w tym celu skontaktuj się z Urzędem Miasta lub Gminy w swojej miejscowości.

2. Umieść informację o:

- celu zgromadzenia,
- miejscu lub trasie przejścia
- czasie trwania
- orientacyjnej liczbie uczestników
- programie

3. Wybierz osobę, która będzie odpowiedzialna za przebieg akcji. Podaj jej:

- imię
- nazwisko
- miejsce zamieszkania oraz
- serię i numer dowodu osobistego
- numer telefonu kontaktowego

Pamiętaj, że urząd może nie wyrazić zgody na zgromadzenie – wtedy wydarzenie nie może się odbyć.

O pomoc w przeprowadzeniu wydarzenia możesz poprosić policję lub straż miejską.

Załącznik nr 2

PRZYKŁADOWE NARZĘDZIE MONITORUJĄCE PRZEPROWADZANE DZIAŁANIA

Wybierając narzędzie monitoringu, możesz wykorzystać szybką i prostą metodę nazwaną przez nas „**suflerem**”, której zadaniem jest podpowiadanie najlepszych możliwych rozwiązań. Metoda ta jest otwarta na uwagi i wskazówki. Nie ogranicza wypowiedzi sformułowanymi pytaniami. W zależności od grupy i działania, sufler może być jawny lub ukryty.

Sufler jawny

Przygotuj tablicę lub arkusz papieru. Podziel ją na dwie kolumny, w pierwszej wpisując „Co powinno zostać?”, a w drugiej „Co należy zmienić?” Poproś uczestników działania o zapisanie/przypięcie samoprzylepnych karteczek w obu kolumnach ze swoimi uwagami na temat działania, w którym uczestniczyli.

Sufler ukryty

Przygotuj dwa pojemniki, np. wiklinowe kosze, kapelusze lub kartony. Opisz pierwszy z nich zdaniem: „Co powinno zostać?”, a drugi: „Co należy zmienić?” Poproś uczestników działania o zapisanie na karteczkach swoich uwag na temat działania, w którym uczestniczyli i wrzucenie ich do odpowiednich pojemników.

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI



POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION



EUROArt
STOWARZYSZENIE KULTURALNE

Program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „**Równać Szanse**” administrowany przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży istnieje od 2001 roku. Celem programu jest wsparcie inicjatyw społecznych służących wyrównywaniu szans edukacyjnych, a tym samym startu życiowego młodzieży z terenów wiejskich oraz miejscowości do 20 000 mieszkańców.

Program „Równać Szanse” składa się z kilku elementów, którymi są: dotacje, które przyznajemy w ramach konkursów grantowych (Ogólnopolski Konkurs Grantowy, Regionalny Konkurs Grantowy, Projekty Modelowe), także zbudowana wokół serwisu internetowego www.rownacszanse.pl Sieć Liderów – wirtualna społeczność osób koordynujących projekty, Regionalne Fora Edukacyjne oraz **Akademia Programu Równać Szanse**, której zadaniem jest merytoryczne wspieranie organizacji i osób działających na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych.

Akademia to:

- system wsparcia organizacyjnego i merytorycznego oraz partnerstwa dla lokalnych organizacji realizujących projekty w ramach programu „Równać Szanse”;
- szkolenia i spotkania popularyzujące ideę wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży z małych miejscowości oraz działań promujących najlepsze projekty programu „Równać Szanse”;
- laboratorium wprowadzania projektów modelowych w nowych miejscach i zaangażowania do ich realizacji nowych środowisk lokalnych.